

ԻՐԱՎՈՒՆ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ա. ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896

ԹԻԻ 30

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հերկայ 1896 տարեշրջանի

Պոլիկարիոյ համար տարեկան 8 ֆր
" " 1/2 " 4 "
" " 1/4 " 2 "
Արտասահմանի համար " 10 "
" " 1/2 " 5 "
Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եւայլն իրկել հետեւեալ հասցեով

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԱՌՈՒՆՔ՝ ԼՐԱԳՐՈՅ ԿԱՌԱՎ (ՊՈԼԿԱՐԻՈ)

Редакция на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България).

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն ղրկուիր եւ յարմար դատու
առանձինքն միայն կը հրատարակու
նշին ստորագրողին կամ մասաւրս:

Ծանոցմանց տողը 20 սանթիմ.
երեքէն աւելի սանթիմետրոյ համար
20 առ 100 գեղը կը լինի:

ԴԻԻԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՆՈՐ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐԻ ԹԻՒՆԻՆ

Այն տեղում գործունէութիւն,
զոր գիտնապէսները ցոյց տուին
(սամանեան պանգային դէպքէն և
Պոլսոյ շարքերէն ետքը, կամաց
կամաց գանդաղկոտութեան մը
փոխուած էր, որմէ կարելի էր հե-
տեւեմել թէ հայկական խնդրին
վերջին, ահաւոր պայթումն ալ
տարաբախտ Հայերու համար նոր
աղէտներու գուռ մը բռնալէ գատ՝
անմիջական արդիւնք մը չպիտի
ունենայ:

Անգործութեան այդ վերջին
չլինին մէջ մեծ տէրութեանց կ-
Պոլսոյ դեսպանները, մէկէն զատ,
թողուցին իրենց պաշտօնավայրը
և հեռացան վաշտի տարածքէն:
Են իրենց փոխանորդներուն յանձ-
նելով վարել ընթացիկ գործերը,
մինչ միւս կողմէն Արեւելեան խնդ-
րոյ մասին անկարելի լուրեր միայն
ցանցաւ կերպով կը տեսնուէին եւ-
րոպական մամուլին մէջ: Ընդհա-
նոր տպաւորութիւնը սա էր թէ
բարենորոգմանց ներմուծումն ի
թուրքիա թողուած է Դրան բա-
րհաճ տրամադրութեանց, այսին-
քն, մշտնջենապէս յետաձգուած է
հակառակ Ֆրանսայի երեսփոխա-
նական ժողովին ջերմ վիճաբանու-
թեանց և Տ. Հանթօյի գեղեցիկ
խօսքերուն:

Եւ այս պահուն ահա, Ֆրան-
սայի ամենէն կարեւոր, կիսապաշ-
տօնական թերթը, թան, որոյ
մէկ նշանակալից յօդուածէն քաղ-
ուած մը զրինք մեր նախորդ թիւին
Յաւելուածին մէջ, կուգայ հան-
րային ուշադրութիւնը անակնկալ
լուրով մը ցնցել և հայ սրտերու
խոր վերքին վրայ սպեղանի մը
գնել՝ յայտարարելով թէ ըստ իր
տեղեկութեանց տէրութիւնները
կատարելի պէս համաձայնած են
ներմուծելի բարենորոգմանց մասին
և թէ նոքր վերջնապէս որոշած են
նաեւ այն միջոցները, որոցմով բա-
րենորոգումները անվերայ պիտի
գործադրուին՝ ի հարկին, նոյն իսկ
թուրք կառավարութեան կամքին
հակառակ:

Եւրոպական ուրիշ կարեւոր թեր-
թերու լուրերն ալ քիչ շատ կը

համապատասխանին թանի այս
տեղեկութեանց:

Կ'երեւի որ Տ. Նէլիտօֆի ճամ-
բորդութեան հետեւեալով գեա-
պանները պիտի ցնցին նոր գոր-
ծունէութիւն մը, որոյ չափին և
տեսակին վրայ մանրամասնական
տեղեկութիւններ չկան ցարդ, և
որ սակայն արդէն կը խանգարէ
թուրք պետ սկան մարդոց հանգիստ
քունը:

Դուռը հարկ տեսաւ այս անգամ
ապաւինել Աւստրիոյ բարեկամա-
կան հովանաւորութեան: Սուլթա-
նը երկար տեսակցութիւն մ'ունե-
ցաւ աւստրիական դեսպան Տ. Քա-
լիէի հետ որուն հաղորդեց արդէն
գործադրեալ և ի մօտոյ գործադ-
րելի բարենորոգումները: Նոյն ժ-
մաստով խմբագրուած Դրան մէկ
յիշատակագիրը կոմս կոլուխովս-
քի մատուցուեցաւ վիեննայի օսմ:
դեսպանին ձեռքով և կրտսի թէ
յիշատակագրին պատճէնը հաղոր-
դուած է միւս տէրութեանց ալ:
Սուլթանի Տ. Քալիէի ուղղած
խօսքերը ակնհերեւ կը ցուցնին որ
թուրքիա կուղէ շահիլ աւստրիա-
կան կառավարութիւնը, որուն հետ
Տ. Նէլիտօֆ կարեւոր բանակցու-
թիւններ ունեցաւ Բէթէրպպուրկէն
վերադարձին՝ քանի մը օր վիեննա
միաւրով: Դուռը կը ջանայ միւս
կողմէն համադրել Եւրոպայ թէ Սուլ-
թանը արդէն ինքնին պիտի կա-
տարէ ամեն փափաքելի բարեփո-
խութիւն և թէ հետեւաբար պէտք
միացած չէ դեսպաններուն միջամ-
տութեան:

Չենք յուսար բնաւ որ Դրան
այս ջանքերը յաջողութեամբ պը-
տակուին, եթէ մեծ տէրութեանց
մին կամ միւսը տրամադիր չէ
պատրուակ մը փնտռել Դրան հա-
ձելի ըլլալու՝ անոր խոստումները
իր հնչուն դրամ ընդունիլ տալ
ջանալով:

Դժբաղդաբար վերջին տարին
ըստ թարմ ու տխուր փորձառու-
թիւնը կը պատուիրէ մեզ զգուշա-
նալ Եւրոպական համաձայնութիւն
ըսուած բանին իրական կարեւո-
րութիւն, և նպաստաւոր լուրերու
շատ շուտ հաւատք ընծայել:

Սասունի շարքերէն ի վեր քա-
ղաքակիրթ աշխարհը ամենագումն
յուսակարութիւններ միայն ըն-
ծայեց մեզ: Արդեօք այս վերջին
անգամ լուսագոյն օրերու յուսալիր
արշալոյս մը պիտի ծագի՝ հայու-
թեան հորիզոնին վրայ:

ՏԵՄԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ս. ՕՐՄԱՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

Պէրլինէր թակեպալարի կ. Պոլսոյ
թղթակիցը տեսակցութիւն մը ու-
նեցնէր նորընտիր Ս. Պատրիարքի
հետ և այս մասին հետեւեալ մաս-
նաւոր հեռագիրը ուղղած է յիշեալ
լրագրին:

— Հայոց նոր Պատրիարքը ա-
տարազգի բոլոր թղթակիցներէն
առաջ ձեր ներկայացուցչին թոյլա-
տրեց տեսակցութիւն մ'ունենալ
իրեն հետ: Աւելորդ է ըսել թէ
նա շատ զգուշաւոր լեզուով մը
խօսեցաւ, միայն թէ բնաւ տարա-
կոյս չկայ որ ինք լուսագոյն դի-
տումներով ոգեւորուած է: Բատի-
շահին և նախարարներուն մօտ գը-
տած ընդունելութիւնէն շատ գոհ
մնացած է և ինչ բառ առ բառ
յայտարարեց թէ «Ն. վիհափա-
ռութիւնը պիտի ներէ ու մոռնայ,
և ես իմ պարտքս պիտի կատարեմ
մտքերը հանդարտեցնելու համար»:
Երբ խօսքը բերի եկեղեցիներու
միութեան վրայ, որուն այնքան
փափաքող է Պապը, Պատրիարքը
պատասխանեց թէ այդ միութիւնը
ոչ միայն անկարելի կ'երեւի, այլև
գուցէ փափաքելի իսկ չէ և թէ
ինք երբեք ձեռնառու չպիտի ըլլայ
այդպիսի ծրագրի մը: Այս պա-
տասխանը այնքան նշանակութեան
արժանի է, որքան ինք, (յիմանեան,
առաջ հռովմէական քահանայ մ'էր:
Սուլթանի վեհաձեռութեան իբր օ-
րինակ պէտք է յիշատակել թէ նա
իր անձնական գանձէն կարեւոր
գումար մը զրկել է Օրմանեանի՝
աղքատներուն բաշխուելու համար:

Պէրլինէր թակեպալարի խմբա-
գրութիւնը այս հեռագրի առթիւ
հետեւեալ դիտողութիւնը կ'ընէ:

«Այժմ խնդիրը սա է թէ Պատ-
րիարք Օրմանեան իր կրօնակիցնե-
րուն վրայ պիտի ունենայ՝ բաւա-
կան ազդեցութիւն, որով յաջողի
հայկական յեղափոխական յանձնա-
ժողովներուն գործունէութիւնը
չեզոքացնել:

Բարիկէ թան լրագրի թղթա-
կիցն ալ տեսակցութիւն մ'ունե-
ցել Ս. Պատրիարքին հետ, որոյ
բունիք ընթացքին մասին, թըղ-

թակցին կարծիքով, այժմէն կա-
րելի չէ որոշ բան մ'ըսել: «Սըր-
բազան Օրմանեան, կըսէ նա,
միենոյն կացութեան մէջ պիտի
գտնուի, ինչպէս իր նախորդները
և միեւնոյն դժուարութեանց հան-
դէպ. պիտի ստիպուի միշտ նկատի
ունենալ իր ազգին և թ. Դրան
դիւրագգաժութիւնները և մաքա-
ռել իր հասարակութեան շրջանա-
կին մէջ յեղափոխական յանձնա-
ժողովներու տարածած ապստամ-
բական գաղափարներուն, ինչպէս
և ծայրայեղ հակառակ կողմին
խարդաւանքին գէմ, որ Սըրբազան
Բարթողիմէոսի հետ գահընկէց ե-
ղաւ, սակայն տակաւին կենդանի
կը մնայ անոնց մէջ, որ զինք ա-
ռաջնորդեցին այս ընտրական պար-
տութեան:

Ինչ ուղղութիւն բռնելու է նա,
եթէ ոչ հեռի մնալ ամեն կուսակ-
ցութիւններէ և դիպուածներու ու
պատահարներու մէջ առիթներ ու-
րոնել միտքերը խաղաղեցնելու և
զանոնք միացնելու ընդհանուր վե-
րածնութեան գաղափարով, ինչ
աւելի գեղեցիկ յայտարարութիւն
քան լուի գործելէ առաջ՝ մանա-
ւանդ երբ խօսիլը կրնայ փաստել
նուիրական այնքան շահերու: Այս
տպաւորութեան պատճառաւ, որոյ
ներքեւ կը գտնուէի կատարելապէս,
չուղեցի պարապ ժամանակ անցը-
նել անօգուտ հարցումներով, մա-
նաւանդ որ սրահին մէջ շատ բազ-
մութիւն կար և հաւանականաբար
հոն կը գտնուէին այնպիսիներ, «ու-
րոց առջեւ խօսիլ չըլլար»... Տե-
ղեկութեանց այս պակասին տեղը
մէկ առաջնական լեզուցին Սըրբազան
Օրմանեանի դիմագծին դիտողու-
թիւնը և անոր՝ քաղաքականութե-
նէ նուազ հրատապ զանազան նիւ-
թերու վրայ պահ մը խօսիլը: Հա-
մագուցայ թէ շատ մեծ ոյժ մը
կայ այս մարդուն մէջ և ի զուր
չեղաւ այցելութիւնս:»

Թղթակիցը այստեղ կը նկա-
րագրէ Պատրիարքին դիմագիծը:
զոր հայ եկեղեցականներու դիմա-
գրծէն շատ տարբեր կը գտնէ:
Նոյնպէս մեծ տարբերութիւն կը
տեսնէ արդի Պատրիարքին և իր
նախորդին նկարագրին միջեւ:
«Սըրբազան իզմիրլեանի այնքան

բարի, այնքան աղիւ, բայց խիստ, կը քսուի և ոչ զիւստագիտական դիմքը յանկարծ կը ծնի յիշողութեանս մէջ — թող ներէ ինձ նոր Ամենապատիւը — կը յիշեմ անոր գրեթէ խիստ ընդունելութիւնը, անոր խուլ ձայնը, որ իմ խոնարհ անձիս միջոցաւ կը կշտամբէր իւր անտարբերութիւնը և ինձ կը քսէր խորին տխրութիւն արտայայտող եղանակով մը. վրահատեալ ազգի մը պետեմ եմ, եւ ինքս ալ վահատեալ: Ինչ տարբերութիւն իր յաջորդէն, որ գրեթէ զուարթութեամբ կ'ընդունի ամեն նախաձեռն և վստահալից պաշտօն մը և զիս կը վստահեցնէ քիչ մը տըզայական շեշտով մը ըսելով. է՛ն, յոռաւանք որ՝ ամեն ինչ պիտի քարտէքի:

Նա չպիտի յուսահատի, կամ, ես կը սխալիմ: Պայքարի կորովն ունի և պատրաստականութիւն չը ցուցնէր ողբերգակի գեր խաղալու: Իր վրայ կը տեսնէին դիւանագէտի բնավորութիւնը նշանները. և այս կէտը պէտք է լաւ ստորագծել: Իր հմտութիւնը, մարդոց, պատմութեան և քաղաքականութեան մասին ունեցած գիտութիւնը չը պիտի թողարկէր որ իր տաղանդէն օգտուին անազնիւ և անօգուտ խաղաղամտներ: Ինք պերճախօսական բնորոշակ կարողութեան տէր և ժպտադէմ դիւանագէտ մ'ըլլալով, ընդունակ է համոզելու հայ բազմութիւնը և կազմակարգող մարդիկը: Հաւանական է ուրեմն որ իր նախորդներէն աւելի յաջողի և կարող ըլլայ կատարել իր պաշտօնը:

Այս ինքնավստահ մարդը շատ համեստ է սակայն. երբ կը դիտեմ իր շատ պարզ հագուստը, իր տըձեւ գտակը, և փոշոտ վերաբերուն՝ դժուար կը ըլլայ ըստնել թէ նա վաղը վեհապետութիւն մը պիտի ունենայ երկու միլիոն մարդոց վրայ, որոնք բոլոր կայսրութեան մէջ տարածուած են բացի զուտ արաբական երկիրներէն և Մոկեղտեանէն: Նա ոչ միայն կրօնական վարդապետութեան մը, այլ և իր ազգին քաղաքային պետը պիտի ըլլայ. եկեղեցիները, հիւ-

ւանդանոցները և դպրոցները իր իրաւասութեան ենթակեալ են: Կը տեսնեմ որ, որքան կարելի է, նա իր անձի կարեւորութիւնը նուազ ցոյց տալով, կը կարծէ թէ աւելի ազատութիւն պիտի ունենայ իր գործերուն մէջ, որոնք յանդուգն և վեհանքն պիտի ըլլան: Նա վաղը մոռացում և ներում պիտի քարոզէ և ընդհանուր ներողութեան հրատարակութիւնը պիտի խնդրէ Սուլթանէն. յետոյ պիտի ջանայ վերանորոգել ազգային հաստատութիւնները: Հրատապ խնդիր մ'է այս, որ պալատին համար քար գոյթակղութեան դարցած է: Սակայն Սրբազան Օրմանեան յայտնապէս մեծ դժկամակութիւն կը ցուցնէ ազգին սահմանադրական իրաւանց դաշելու:

Արդարեւ, ըսաւ նա ինձ, մեր օրէնքներուն մէջ հինգսոթ տրամադրութիւններ կան, բայց ատոնք լոկ մանրամասնութիւններ են: Օրէնքներուն կարեւոր տրամադրութիւններէն ոչ մէկը և ոչ մի բան պիտի փոխուի, որուն ազգը յուրած է սրտով: Վերաքննութեան այս աշխատութիւնը պզտիկ բան մ'է. այդ մասին հոգ ընելու պատճառ չկայ. գործը զուտ ներքին է և, կը կրկնեմ, մանրամասնութեանց կը վերաբերի: —

Այս խօսքերը կըսէր նա քիչ մը վարանոտ ձայնով մը, որ կարծես կը խնդրէր ինձմէ աւելի բան մը չի հարցնել. ես ալ բաւականացայ այս անորոշ, հարեանցի տեղեկութիւններով և վերջ տուի այցելութեանս: »

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Ի Տ Օ Պ Ր Ի Չ

Հայ գաղթականներու թիւը Տօպրիչի մէջ հասած է 250 ի: Սեպտ. 10 էն ի վեր լնիկ ազգայնոց մէջ կազմուած է Թանձնաժողով մը, որ ազգային շրջանակի մէջ հանգանակութիւն մ'ընելով ջանացած է ըստ կարի հայթայթել կարօտելոց ամենէն անհրաժեշտ պէտքերը: Տօպրիչի Պուլկար կանանց ընկերութիւնը պարահանդէս մը կազմակերպելով ի-

պրիսիստէ չափու իքէն պու կիւն... Թարափընտա միւսթախտէմ բիյատէ ալայընտա եիւզպաշը տըր. պու ճիւնայթի էմր իւզէրինէ իճրա իթտիկինի սէօյլէր վէ սէօյլէրքէն աղլար, սէօզ վէ թափուընա ինան մամուգ օլամազ զիրա սաֆ տէրուն տըր վէ տըրաւտաշարը արասընտա տօղըրըզլա մարուֆ տըր. իթտիկի հիքեայէ շու վէճհէ տիր:

«Օլ զէման պէնտէնիզին պուլըն. տըղըմ թապուր մուհարէպէտէն հէնի ափտէթ իթմիշ վէ թաիֆտէ ետրէշմիշ իտի. թաիմինէն պիր սէնէ սօնրա՝ կէրէք օրատաքի աս. քէր վէ կէրէք էհալի արասընտա թաիֆէ պիր թապըմ սիւրկիւն բաշալար կէլէճէկի հափատիսի չըգտը. սէօզտէ պու բաշալար խը յանէթէն

նպաստ գաղթականաց, իբր զուտ հասոյթ 150 ֆրանգ յանձնեց յանձնաժողովին: Նոյնպէս Պուլկար վարժապետաց միւսթիւնը փութաց նոյն նպատակաւ աղթաւ տերական ներկայացում մը, որմէ գոյացաւ 154 ֆրանգ:

Թանձնաժողովին ատենապետ Տ. Նշան Հ. Գաբրիէլեան երկու շաբաթ առաջ վառնա գալով, Տօպրիչի գաղթականաց օգնելու խնդրանքով դիմեց Անգլիական նպաստամատոյց Թանձնաժողովներուն հարկաւոր, մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Օրբորդ Ֆրայզերի, Տիւիին Չանթի, Տիար և Տիկին Ա. տամի և Տիար ու Տիկին Պէլօի:

Տիկին Չանթի հարկաւոր դատեց երթալ Տօպրիչ և անձամբ տեղեկանալ գաղթականաց վիճակին. այնտեղ ազգայիններու ընկերակցութեամբ այցելեց բոլոր գաղթականներուն, մանրամասն քննութեամբ ստուգեց իւրաքանչիւրին վիճակն ու անհրաժեշտ պէտքերը և 19 հոգիի հագուստներ բաժնեց: Վառնա վերադառնալէ յետոյ Տիկինը Օրբորդ Ֆրայզերի և վերոյիշեալ միւս Տիարց և Տիկիններու հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Տօպրիչի գաղթականաց նպատակու խնդրին մասին: Այս խորհրդակցութեան հետեւաւ, ուր որոշուի է որ «Հայաստանի բարեկամաց միջազգային լնկերութեան» հաշուին համար հայթայթուին կարօտելոց ամեն տեւաջ հագուստները, իսկ Ուէսթմի-նիսթրի դքսին Թանձնաժողովին հաշուին համար ամեն ամիս տեղական Թանձնաժողովին խրկուի հարկաւոր դատուած գումարը, որոյ քանակը կրնայ փոխուիլ կարօտելոց պէտքերու համաձայն:

Այս որոշումները հաղորդուած են Տիար Նշան Հ. Գաբրիէլեանի:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պուրկաղ 2 Դեկտ.

Նոյեմ. 28, հինգշաբթի երեկոյ այստեղ ժամանեց Պուլկարիոյ Հայոց այցելու հովիւ Գեր. Արսէն մուհարէպէտին զալու իտիլմէսինէ սէպէպ օլմուշար. բատիշահտա պուլարա բէք գիյատէ հիստէթ. լէնէրէք Արապիսթանա թարտլէրի իշիւն էմր վիրմիշ. պու հափատիս. տէն սօնրա բաշալարըն պու կիւն եարըն վաւըլ օլաճաղարըն տա սէօյլէտիլէր. նիհայէթ պուլարտա շէհրիմիզէ եթիշտիլէր:

Թաիֆտէ պուլընան կէրէք աս. քէր կէրէք էհալի՝ նէֆի օլընանլարը կէօրմէք իշիւն, կէլտիլէրի կիւն շէհրտէն տըշարը չըգտըլար. մահպուլար՝ մուհաֆաղայէ մէմուր ասքէրլէրին իշիստէ՝ տէվէլէրէ պին. միշ կէլիլօրլար իտի. էն պաշտա պէյազ սաֆալը, զաիֆ վէ իսսթա եիւզլի պիր ազտա գամպուր պիւրիսի վար իտի. պու զաթ Միտհաթ

վարդապետ վեհունի: Տեղիս աւագերէց Տէր Սահակ քահանան, թաղ. խորհրդոյ դիւանը և գաղթականաց նպաստամատոյց յանձնաժողովին անդամները մինչև շոգենաւ ընդառաջ գնացին Ն. Գիւրապատութեան և իրեն բարի գալուստ մաղթելէ յետոյ առաջնորդեցին նաւամատոյց ուր գաղթականաց բազմութիւն մը կ'սպասէր զինք տեսնելու և ուրկէ ն. Գերապատութիւնը գնաց իջեալ նիլ Տիար Միտհաֆանի տունը, որպէս կանխաւ կարգադրուած էր:

Նոյն երեկոյ Հայր սուրբին այցելութեան եկաւ անգլիական հիւպատոս Տ. Գլարք, և փափաք յայտնեց հրաժարեալ Գաղթ. Թանձնաժողովին պաշտօնի վերակոչման մասին, աւելցնելով միանգամայն թէ հակառակ պարագային մէջ գործերը անկերպարան վիճակ մը պիտի առնեն և կարօտեալները պիտի զրկուին նպաստէ:

Այցելու հովիւին առաջին գործն եղաւ անտնդի տարածայնութիւն. ներք վշտանալով հրաժարած Գաղթ. Թանձնաժողովի անդամներուն հարկաւոր յորդորները կարգաւ և կնշում ընել իրենց խղճին և ազգային զգացմանց, որպէսզի վերստին ըստանան և շարունակեն միւսնոյն պաշտօնը. բաւական ընդգիծութիւնէ յետոյ, վերջապէս խոստացան համակերպիլ առժամապէս Տէր Արսէն վարդապետի յորդորներուն և այսպէս առաջին առնուեցաւ կարգ մ'անտեղութեանց, որոնք ցաւալի հետեւանքներ կ'սպառնային:

Հայր Սուրբը օր մը ետք քահանայից և թաղ. խորհրդոյ դիւանին ընկերակցութեամբ այցելութեան գնաց Տ. կառավարչին և Տ. Քաղաքապետին որոցմէ գտած սիրալիւ ընդունելութիւնը ուրախութեամբ լեցուց ազգայնոց սիրտը: Երկուքն ալ խոստացան աջակից ըլլալ Գաղթականաց Թանձնաժողովին և յայտնեցին թէ ազգին ընտրելիները պիտի վայելեն նաեւ կառավարական շրջանակներու հաւանութիւնը:

Շաբաթ առաւօտ Ն. Գերապատութիւնը այցելութիւն տուաւ Ուէսթմինսթրի դքսին ներկայա-

բաշա տըր տիտիլէր. պիզէ եանա. շըր իքէն էհալի վէ սաքէրէ սէլամ վիրտի, կիւնէշտէն եիւզիւ սիյահ քէսիլմիշ վէ տէվէնին իւզէրինտէ բէք զահմէթ շէքիյօր իտի. Միտհաթ բաշանըն արգասընտա տահա իքի բաշա վար իտի. պիրիսի զա. յէթ հազըըզլը պիր ատէմ իտի քի՝ Մահմուտ ճէլալէտտին բաշա տըր տիտիլէր. տահա սօնրա Շէյխ. իսլամտէտիլէրի զաթ կէօղիւքտի, պաշընտա ինճէ պիր սարըզ վար իտի, Արապա պէնզէր պիր ատէմ իտի. կէրիտէ պուլընան զապիթ. լէրտէն իքիսինին ալաղլարը տէվէյէ պաղլանմըշ իտի, սէպէպի նէ օլտըղընը անլոյսամտըգ. բաշալարը վէ տիկէր մահպուլարը պաշգաճա ետրէշտիլէր, պիլիմ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԻՏՀԱԹ ԲԱՇԱՆԸՆ

ՆԱՍԸԼ ՇԵՀԻՏ ԻՏԻԼՏԻԿԻ

Պու վաղըսի մահգէնէի շէհա. տէթ հազընտա տիտիլէն տիւզ իթտիկիմիզ տիկէր պիր թաֆսիլի մէթուլար ամթիտէ տէրճ իտէրիզ. վաղըսա իթլա՝ օլան պիր ասքէր թարափընտան կէօնտէրիլմիշ տիր: Միտհաթ բաշա հազընտաքի փազըսի միւսթիլէյի պիզէ նազլի. տէն պու իշէ պիզլաթ մէէմուր օլան՝ զաթիլլէրին պիրիսի տիր: Օ ճիւնայթիւն զէմանը իճրասընտա թաիֆտէ պուլընան թապուրլէրին

ցուցիչ Տիար և Տիկին Արթուր
Հէյնըրի և Մաթթիո Շուրթիսի,
որոնք քիչ յետոյ փոխադարձ աշ-
յեղութիւն եկան և արժանավայել
պատուով ընդունուեցան թաղական
խորհրդարանին մէջ: Պատուարժան
հիւրերը ջերմ շնորհակալութիւն
յայտնեցին Գեր. Ա. յիշու հովուին,
որ յաջողեցաւ կարճ միջոցի մը մէջ
գաղթ. Թանձնաժողովին հրաժա-
րականը ետ առնել տալ և անմի-
ջական կարգադրութիւններ ընել
ինպատու կարօտեցող:

Կիրակի առաւօտ հանգիստաւոր
պատարագ մատուց ի ներկայու-
թեան խուռն բազմութեան մը և
իմաստալից բանիւք և ուսուցիչ
ւով ընտիր ընտիր, ներկայ հան-
գամանքներուն համապատասխանող
յորդորներ կարգաց ժողովրդին:
Պերճաբան քարոզը յուսկեց ամեն
գաղափարի սիրտերը և մեծ տպա-
ւորութիւն թողուց բոլոր ունկն-
գիւններուն վրայ:

Սիւրիստէ 5 Դեկ.

Քաղաքս ապաստանեալ հայ գաղ-
թականք, որ բեռնակրութեամբ,
մանրավաճառութեամբ, փայտա-
հարութեամբ, այգեգործութեամբ
եւն. կ'ըզարդէին, դժբաղդաբար
մեծ մասամբ դադրած են գործելէ
ձմրան պատճառաւ: Այժմ սակաւք
միայն կ'ըզարդին յոյժ աննշան գոր-
ծերով: Ոմանք ծառայութեամբ
հաստատուած են հայ կամ օտար
տուներու և խանութներու մէջ:
չառեր սակայն չեն կամիր սոյն
զբաղումով երթալ չըլակայ գիւ-
ղերը, այնտեղ մոռացութեան կամ
կորստեան մատնուելու երկիւղով:

Գաղթականաց բարեկեցութեան
համար ու է կարելի ջանք չինայ-
ուիր Նպաստամատուց Թանձնա-
խմբին կողմէն: Վերջերս իրենց
բաշխուեցան փայտ, վառարան,
բրդեայ պարիզօտ, անկողին, վեր-
մակ, փսիւթ: այս նպաստին օգ-
նեցին նաև Օսթրովի (Ռուսմանիա)
Հայք: Հանպագօր կարօտելոց կը
տրուի մօտ 130 հաց, թէև 200էն
աւելի հացի պէտքը օր քան զօր
վզարի կը գտնայ: Պարբերաբար
կը կատարուին հանգանակութիւն:

Թաղաւոր պիլիստատ պունյարըն
մուհաֆազարնա մէկմուր իտիլտի.
պէնտէ օլ գէման եէնի չափուշ օլ-
մուշ իտիմ: բաշալարըն հապսիա.
նէսինէ կիտէր կէլիր իտիմ, լաքին
մահպուլարը պէքլէյէն ապէր ան.
լէրի կէօրէմէյէն իտի, զիրա պուն.
լարա խըտմէթ իտէն ալլուճա մէ.
մուրլար վար իտի, օլ գէման Մէտ.
հաթ վէ Մահմուտ բաշանըն կի-
ճէլէյին զէնճիրէ ուրլուրդլարը
հափաթիսի օրթալըգտա սէօյլէնի.
յօր իտի իսէ յալը օլմաստ կէրէք
իտի չինքի վաղըա կիւնիւ բաշաի
մէրհուլմին ալաղընտա պիր շէյ
կէօրմէտիմ:

Պեր գաչ այ կէշտիքէն սօնրա
Սթանպուլտան պիր գապիթ կէլտի,
լազըրլուրըն տուլտուլ վէ գապի-

նէր, որոց երբեմն օտարազգիք ալ
կը մասնակցին: Քաղաքապետու-
թիւնը 500 ֆունք նուիրեց: Կը
յուսացուի որ օտարազգի բարե-
գործական ընկերութեան մը վառ-
նա գտնուող պատուիրակուհին ի
մօտոյ պիտի զրկէ կարեւոր գումար
մը (*) ձեռամբ վառնայի նպատա-
մատույց Թանձնախմբին, որոյ հետ
կապուած է տեղւոյս Թանձնախմբի
բըն: Այս նպատակաւ այստեղի
գաղթականաց ցանկը զրկուած է
արդէն, ուր անկ էր:

Ակաթի

(*) Օրիորդ Յրայգէր 1000 ֆո-
ղրկած է արդէն Սիւրիստէի Թանձ-
նախմբին: Ծ. Խ.

Կալաց 6/18 Դեկ.

Կալաց, Դանուբի վրայ կառու-
ցուած այս քաղաքը, որ Ռու-
սիայի մասնակարեւոր նաւահան-
գիստներէն մէկն է, իր մէջ կը պա-
րունակէ Ռուսիան, Թոյն, Հրէայ
ազգաբնակչութեան հետ նաեւ յի-
սունի չափ հայ ընտանիքներ և
բաւական ստուար թուով պան-
դուխտ հայաստանցիներ:

Անցորդ մը երբեք պիտի չի
գիտնայ թէ հոս հայեր կը բնա-
կին տեղացի: Հայերը, որոնք ա-
մեն ազգաբնակչութեան մէջ, ա-
մեն քաղաքի մէջ կարեւոր դիրք
մը գրաւած են իրենց ուսումնա-
կան, առեւտրական ու արտադրա-
կան շարժումներով, լուռ ու մունջ
նստած են հոս:

Եկեղեցի մը՝ որ կը բարձրանայ
լերկ պարտիզի մը մէջ, նշան է
հայերու գոյութեան, և ուր սա-
ստկայն, քահանայէն զատ, շատ
քիչեր -- դիթէ ոչ ոք -- կը յաճա-
խեն նոյն իսկ կիրակի օրերը: Ու-
շէնք մը եկեղեցիին կից, որ անց-
եալին մէջ բարերարի մը նախա-
ձեռնութեամբ շինուած է իբրեւ
վարժարան, այսօր Արժա. Տէր
Հօր բնակութեան յատկացուած է:

Այդ յիսունի չափ հայ ընտա-
նիքները, որոնք գանազան գոր-
ծերով կը զբաղին, չունին նիւթա-
կան մեծ կարողութիւն մը: Իրենց
ծանօթ չըլլալով մեր մայրենի լե-

թի տախի կէօրտիւմ: պիլիմ գալ-
մագամ իյէ գօնուշարագ միւթէ-
սարըֆ պէյին օթուրտըրը գօնաղա
կիտէյօրլար իտի, ուղուն պօյլու
եազըլըրը պիր հէրիֆ իտի, իսմի
Չէրքէս Սիւլէյման պէյ տիր տէ-
տիլըր, բիւթպէսի գալմագամ իմիշ:

Չապիթին կէլտիկի իքինճի կի-
ճէսի, ասքէր գըլլատա հէր կիւնքի
կիպի ուլգուտա իտի, պէօլիւկի-
միլին պաշչափուշը պէնի եաթագ-
տան գալտըրուպ, գօլուշտան տի-
շարը չըգմագ իշին էմի իթտի,
չըգտըմ: պիր տէ նէ կէօրսէմ, թա-
պուրմըզըն չափուշարը պիր եէրէ
թօրլանմըլ տուրըյօրլար, նէ օլա-
ճաղընը անլամայարագ, պէնտէ
պունլարա գաթըլտըմ: պիր ազ
օնրա պաշչափուշ եափաշմա էմի

զուն, նոյն իսկ կրօնքը -- կրնանք
ըսել -- և անծանօթ են հայրենիքի
քաղցր սիրոյն: Օրէ օր աշխատելի
քիչ շատ շահիլ ու հանգիստ ապ-
րիլ: ահա՛ իրենց նպատակի կէտը:

Աղջիկներն ու մանչերը, բնակա-
նաբար ուսման վարժարանները կը
յաճախեն: Այդ անբախտները՝
որոնք հայերէն բառ մը իսկ լսած
չեն, որոնք տարին երկու անգամ
կզգան -- Ծնունդին և Զատիկին ե-
կեղեցի երթալով -- թէ իրենք ա-
մեն օրէն տարբեր տեղ մը կը գըտ-
նուին, որ զիրենք կը զատէ միւս
ժողովուրդներէն, վարկեան մը գի-
տակցութիւնը կունենան թէ իրենք
ուրիշ ազգի մը զաւակներն են, ան-
շուշտ մօտ ժամանակի մը մէջ՝ ալ
վերջին փաս բարեւը պիտի ըսեն
հայութեան լուծուելով տիրող տար-
րին մէջ, ու հայերու բազմութիւ
կորուստին վրայ, գումար մըն ալ
պիտի աւելնայ անտարակոյս:

Ու ո՛վ կրնայ մեղադրել զիրենք:

Գաղթական հայերը, որոնք բա-
ւական թիւ մը կը կազմեն, ու-
մանք կը զբաղին մեծաքանակ վա-
ճառականութեամբ, ուրիշներ՝ զա-
նազան առուտորներով և մեծ մաս
մըն ալ՝ բեռնակրութիւնով: Ասանք
միշտ հրապարակի վրայ գրաւած
են հայերու յատուկ եղող բարձր
դիրքը ու վարկը: Բարիք ընող,
բարի տրամադրութիւններ ունե-
ցող անձնակրութիւններ եղած են
և իրենք են որ հայութիւնը ըզ-
գացնել կուտան կալացի մէջ:

Այս վերջիններս լուրջ մտածում
մը ունեցած են սա քանի մը օր-
ուան մէջ, որուն իրականացումը
կը յուսանք թէ մօտ առններս կը
կատարուի:

Մօտեցաւ տեղս եկած էր Կեղ-
րոնական վարժարանի ուսումնա-
ւարտներէն մին: Նորեկի մը առա-
ջին գործը կըլլայ բնականաբար,
այցելել տեղւոյն վարժարանն ու
եկեղեցին: Եկեղեցիէն վերջ, երբ
կարգը կուգայ վարժարանին, Տէր
Հայրը կը յարէ. « ցաւալի է որ... »

Պէտք է վարժարան մը բանալ
հոս, կ'ըսէ նորեկը միտքէն, բայց
ի՞նչպէս: Խեղբըրը կը պարզուի
տեղւոյս ամենէն իրեւելի անձնա-
ւորութեան, որ ուրախացած՝ կը

վիւրէրէք պիլի հարէքէթ իթիտիտի.
գըլլատան էրէյիճէ ալըլուրդտան
սօնրա էմի իւզէրինէ եինէ տուրտըր,
իշթէ պու գէմանտէ կէօրտիւմ քի
պիլիմ՝ պինպաշը վէ գալմագամ
Սթանպուլտան կէլէն գապիթ վէ
տուհա պիր իքի գապիթ արգամըզ-
տան կէլիյօրլար: պիլ տուրտըր,
գապիթլէր ալըլուրտըր, պաշչա-
փուշըն էմի իւզէրինէ տախիթ թէշ-
քիլ իթտիք, Սիւլէյման պէյ պիլգէ
պիր շէյլէր սէօյլէմէ կէ պաշչալտը,
լաքին պէն պունըն նէ սէօյլէտի-
կինի լալըզըլտ անլամատըմ, եալը-
նըզ բատիշահըն սիլգէ սէլամը վար
կիպի պաղը սէօյլէրի անլայապիլ-
տիմ: սօնրա պիլի թէքրար եիւ-
րիւթտիլէր, եօլտտ արգատաշար-
տան պաղըլարը « Բաշալարը պու

խրախուսէ երիտասարդը, և ի հար-
կին իր գրական օգնութիւնը կը
խոստանայ:

○○

Սակայն ժամանակը անցած էր:
Ամէն ծնող իր զաւակը արգէն գը-
րած էր ուսման վարժարանները և
մանաւանդ գաղափարները՝ անպատ-
րաստ: Կ'որոշուի գիշերային վար-
ժարան մը բանալ եկեղեցւոյն սեն-
եակներէն մէկուն մէջ, ուր պէտք է
յաճախեն մեր գաւառացի եղբայր-
ները, քիչ շատ կարգալ գրել սով-
րելու համար, որոց համար եւս ոչ
նուազ պէտքութիւնը զգալի է:

Մենէ ո՛վ չի պիտի ուզէ յաճա-
խել գիշերային այդ վարժարանը:
Ահա՛ ձմեռը եկաւ: Քանի մը օ-
րէն Դանուբ գետը կը սառի, ու
միապաղաղ սառոյց մը պատելով
անոր խաղաղ մակերեսին վրայ,
ամեն գործ ու աշխատանք կը
դադրեցունէ: Մութ ու ցած սըր-
ճարաններուն մէջ գատապարտուած
ենք մեալ մինչեւ գալ տարուան
Մարտ ամիսը, միշտ սպասելու
ենթակայ՝ թէ մեր մարմնոյն ա-
ռուղլութիւնը, թէ՛ մեր ամբողջ
ամառուան վաստակը: Հապա այն
ժամերը, որոնք կը սատկեցնենք
թղթախաղին, նարտին և գանազան
անվայել խօսքերու զգուշի ախ-
տերուն տակ:

Լաւ չե՞նք ըներ միթէ, երբ
քիչ մը մեր կամքին վրայ իշխելով
գանոնք լաւի վարժեցնենք և օգ-
տուելի գիտնանք այն բարեքներէն
ու զոհողութիւններէն, որոց բարե-
բար ազգայիններ յանձնառու ե-
ղած են մեզի համար:

○○

Ու այսպէսով՝ ո՛չ միայն մենք
օգտուած կըլլանք, գրել, կարգալ,
հաշուել սովորելով, այլ նաև օրի-
նակ կը հանգիստանանք տեղացի
հայերուն, որոնք անշուշտ տեսնե-
լով մեր յառաջդիմութիւնը, պի-
տի զգան իրենց թերութիւնը
ու առաջնորդուելով մենէ, վերջա-
պէս պիտի բանան իրենց զաւակ-
ներուն համար հայ վարժարան մը՝
որ պիտի փրկէ զիրենք յաւիտե-
նական կորուստէն:

Արտ. - Երկաթ

Կիճէ պօլաճաղըզ « լազըրլուրը
իշիտիտի, իշի էյուճէ պիլմէյօր
իտի իսէմտէ, պիլմէմ՝ նէտէն վի-
ճուտիմ թիթթէմէյէ պաշչալմըշար:
Նիհայէթ մահպուլտանէյէ կէլ-
տիք տուրտըր, կէրուտէ կէլէն
ղապիթլէր պիլգէ եանաշտըլար,
գալմագամըրը ֆիլան վէ ֆիլան
տէյէրէք պիլգտէն պէշչափուշ ի-
սիմէրիլլէ չաղըրտը, իշէրինտէ
պէնտէ վար իտիմ, հէրիմիլ իրի
պօյլու վէ թապուրտա բէշիվան-
լըզլա շէօհրէթ պուլմուշ իտիք,
պու պէշչափուշ արասընտա հայ-
տար չափուշ նամընտա Սուտանլը
սիեհաճ պիլիսի վար իտի քի կէրէք
պօյլ վէ կէրէք գուլթէթճէ քէնտի-
սինտէն բէվիվան քիմսէ պուլըն-
մալ իտի: (Տէվալի)

ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Արմենի լրագրող անօրէն Տիար Մինաս Չերազ կը խնդրէ մեղմէ ծանուցանել թէ մի հանրածանօթ մարգասէր, Տօթօր Գարնարտօ, Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպան Սըր Ֆելիք Գըրըրի գրած է թէ պատրաստ է իր Լօնտօնի պատու պարտին մէջ ձրի ընդունել 1,000 հայ որբեր: Դեսպանը խորհուրդ տուեր է իրեն որ դիմէ անգլիական արտաքին գործոց նախարարութեան: Բարերարը դիմեր է, այլ ցարդ չէ ստացած պատասխան: Տիար Մինաս Չերազ այս առթիւ այցելեր է յիշեալ հաստատութեան և ստուգեր է թէ հայ որբերը կամ որբուհիները հոն պիտի ստանան նախնական ուսում և պիտի սորվին մի արհեստ որով կարենան ճարել իրենց ապրուստ, ինչպէս, կոշկակարութիւն, ատաղձագործութիւն, կաղամարութիւն, կարուձեւ, եւն:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ռուս կառավարութեան բերան համարուող Նօս լրագիրը հրատարակած է հետեւեալը.

— Անգլիոյ նախարարական լրագիրները իրենց սովորութեան համեմատ խեղաթիւրելով այն չորսը զոր մեր նոյ. 30 թիւով տուած է. ինք Բարիզի, Բէթէրսպուրի և Լօնտօնի միջև փոխանակեալ կարծիքներու մասին, փութացին չափազանցել իրենց դիւանագէտներուն արժանիքը, յաւակնելով յայտարարել թէ Եւրոպա մարքիզ Սօլզպերի պիտի պարտի Արեւելեան խնդրին լուծումը:

Նախարարական պահպանողականութեան օրկան թերթերը սովոր են իրենց երազները իրականութիւն համարել:

Նօս երբեք չըսաւ թէ Ռուսիա Անգլիոյ հետ կը բանակցի այս խնդրին լուծման համար: Եթէ կարծիքներ փոխանակեց բրիտանական կառավարութեան հետ, հաշտութեան ոգիով մ'ըրաւ զայդ, տեսնելու համար թէ Անգլիա որոշած է վերջապէս թողուլ իր քաղաքականութիւնը որոյ նպատակը չէ թէ օսմանեան կայսրութեան խաղաղացումը այլ ուրիշ բան էր և թէ պատրաստ է Գերմանիոյ և Աւստրիոյ պէս յարելու Ֆրանքօ-Ռուս ծրագրին: Այս տարբեր բան է, իսկ ասկէ հետեւ ցնել թէ մարքիզ Սօլզպերի է գըլխաւոր գործին արեւելեան տագնապին լուծման բոլորովին տարբեր բան է:

ՄԻԹԵՆԵՎԼԻՑԷ

Թայմըզըն Աթինաւան ստորգը մալիւմաթա կէօրէ՝ Մաքէտոնիա տա վէ կիրիտտէ եազընէն իսեան վէ իրթիւլ չըգարմագ իշիւն պէօյիւք հազըրըզար կէօրիւմէք տէ իմիշ:

Ինկիլիզ կազէթալարըն պէյա նընա նազարէն՝ Րուս էլէիսի Մ. Նէլիտօֆ վէ Աւստրիա խարիճիյէ նազըրը Գօնթ կօլուխովքի թիւրքիանըն աշվալի հազընտա վիէննա տա պիր մուֆասալ պէյան նամէ թանդիմ իթմիշ օլուպ, տիկէր տէվլէթլէրէ թազաիմ օլընա ճագ տըր:

Գէշա պազը էվրագը հավատիսաթըն պէյանընա կէօրէ՝ Մ. Նէլիտօֆ՝ Սուլթանա թէքլիֆ օլըն մագ իւզրէ Բէթէրսպուրիտան կէթիւրմիշ օլուրը ճէպլէի վիէննա տա իմքէրաթօր Ժօզէֆէ թագաիմ իթմիշ վէ անըն իշիլիտէ թահիւլ իթմիշ տիր:

Բաթրիզ Օրմանեան Ամեն Տէր Մաղաքիա Սրբազան կէշէն հաֆթա Յըրանսա, ինկիլիթէրա, Րուսիա, Աւստրիա, իթալիա, Ալէմանիա վէ Աճէմ սէֆարէթհանէլէրինէ կիտէրէք, իշսմէն իատէի զիյարէթի իֆա իթմիշ տիր:

Մէսմուիմիզէ կէօրէ թիւրք հիւքիւմէթի Բաթրիզի միւշարիւլէյհին էլիլէր իլէ կէօրիւմէսինէ միւսատտէ իթմէք իսթէմէմիշ իսէտէ, Օրմանեան Սրբազան մէտէնիլէթին իզթիլապընըն իճրասը հօլունտտ շաշմամըն տըր:

Րուս էլիսի Մ. Նէլիտօֆ ըվթանալա մուվասէթէթ իթմիշ վէ գեկտ. 7 տէ Սուլթանըն հուզուրընա չըգմըն տըր. վէ պիլաիւրէ պէօյիւք տէվլէթլէրին էլիլէրի Մ. Նէլիտօֆլէ պէրապէր մէճլիս իթմիշէր տիր:

Խառն ժողով գեկտ. 4 տէ չարշէնպիհ կիւնիւ ֆէվզէլատէ իճթիմաընտա, Օրակարգտա պուլընան թոատիլի նիզամիւմէ (վերաքննութիւն Սահմանադրութեան) մէսէլէսինի տաիլ թահթը միւշաքէրէյէ տլարագ, պու պապտէ լազըմ կէլէն թէտդիգաթը պիլ իճրա րարօր թօսընը վարչութիւնա կէթիւմէք մէմուրիլէթիլէ քէնտի միյանընտան պէր վէճհի աթի պիր գօմիսիօն թէշէթիլ իթմիշ տիր:

Կրօնական Ժողովուրդ

Տ. վահրամ Եպ. Մանկունի
Տ. Մեքիսեգեկ « Մուրատեան »
Տ. Յովսէփ վրդ. Այվազեան
Տ. Եղիշէ « Դուրեան »

Քաղաքական Ժողովուրդ

Ստեփան բաշա Ապանեան
Գարրիէլ էֆ. Նորատունկեան
Տիգրան « Եռսուֆեան »
Զարեհ « Տիւպէր »

Թիւրքիանըն լէվալիմաթը ասքէրիլէսինի թէտարիգաթը իշիւն ալիլիլէն աշըմըն օլան ճէպլի-իա նէ տէֆթէրինի իզմիտ էրմէնիլէրինի տաիլ իմզալանիսաը իշիւն մահալը միւթէսարըֆընըն իճպալը իլէ, միլլէթ թարաֆընտան 150 իրա վէրիլմէսի Առաջնորդարանճա

թահթը գարարա սլընմըն օլուրըն մէսմուիմիզ օլմըն տըր:

Սուլթանտան Բրէնս Ֆէրիտանա հազրէթլէրինէ հէտիյէ օլընաճազը վատ օլընան ուֆագ վարօր՝ Սլթանալաթա թէրսհանէի ամիրէտէ եաբըմըն օլուպ, եազընտա Պուլկարիայա կէօնտէրիլէճէկի թիւրք կազէթալարընտա օգունմըն տըր: Մէքիւր վարօրըն մաքիւնալարըն էլէթլէրիք ուսուլի իլէ թէրթիպ օլընմըն տըր:

Ե Ն Ի Ռ Ա Ն Է

Մօսկուա Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան վարնա Թաղ. խորհուրդընա վիրուտ իտէն պիր մէքթուպըն մաալընճա՝ վարնայա հիճրէթ իթմիշ օլան ֆագիր միլլէթտաշլարմընա թէվլի օլընմագ իւզրէ մահնուր թապիր օլընան չուհատան 3413 արընըն հօլա չըգաբըմըն տըր:

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

ԹԵԼԵԿՐԱՑ

(Աթանա Պաղպանիք)

Սօֆիա 10 գեկտ.

Աւստրիա վէ Պուլկարիա պէյնիտէ ճարի օլմագ իւզրէ թիճա. իթ ահանամէլէրին վէ պունլարա տաիր պէյաննամէլէրին Գօնթ կօլուխովքի վէ Պուլկարիա մուրախալարը Սլթանաֆ վէ Սէրաֆիմօֆ թարաֆլարընտան իմզալանմըն օլուրըզարը վիէննատան կէլէն թէլէկրաֆլար պիլտիրմիշէր տիր:

Վարնատա վէ Պուրկազտա Րուսիա կազարըն իշիւն տէրօլար աշըմըն:

Գըրգ մէպուստան միւթէլէքթիլ գօմիսիօն Բրէնս հազրէթլէրինի Սօպրանիլէի քիւշալը նուլգընա, հազըրլանմըն օլուրըն ճէվապը տիւն ազալմ Բրէնսէ թագաիմ իթմիշ տիր:

Մէքիւր գօմիսիօնը Բրէնս թալթիֆաթլէ գապուլ իտուպ, խօշնուտիլէթիլի պէյան իթմիշ տիր:

Ապա օլընան թիճարէթ ահանա մէսինի Սօպրանիլէյէ թագաիմ օլընաճազընը պիլտիրէրէք, էօլքէնիլ թէրադգըլաթը թիւճարիէսի վէ խուսուսաթը սաիրէսի հագընտա մէպուսարըն տիրայէթ ուղայրէթիւնալէ պէօյիւք մուհատէնալթար պէլլէմէքտէ օլուրընը Բրէնս պէյան էլլէմիշ տիր:

Պու կիւն մէճլիս թէճէմիւլ իթմէմիշ տիր:

Գօմիսիօնըն իճթիմաըն իշիւն սալը վէ Բէնճէնպիհ կիւնլէրի թաիսիս օլընմըն տըր:

«Իրաւունքի» ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Հայ երիտասարդը, Ռազիբաւտ Չինք հրատարակիր գրութիւններ, որք անստորագիր կը գրկուին մեզ:

ԶԱՄԻՐԷ ԲԻԱՅԱՍԸ

Վառնա 11 Գեկտ.

Պոռտուալ

Վալօն, 57-59, 50 լիպր. հէքթօլ. 10, 30-10, 80 ֆրանք

Արապա. 57-61 լիպրա, հէքթօլթր 10-11 ֆրանք

Արքա

44-46 լիպրա, հէքթօլթ. 5-5, 20

Ֆաստալեա

100 օգ. 22-28 ֆր. (մալա կէօրէ)

Մըսըր պոռտուալը

Հէքթօլթր 5-5, 40 ֆրանք. Նաբօլէոն 20, 40 ֆր. հիսապը իլէ կիւնտէ 40-30 վալօն վէ 80-100 արալա պուլտալ, 10-15 արապա արալ. վէ 8-10 արապա մըսըր պուլտալը ինմէքտէ տիր. Ֆաստալեա ինմէյօր:

Ա Ձ Դ

«ԻՐԱՆԻՈՒՆՔ»-ի վարչութիւնը յաճն կառնու պատրաստիլ հա. յիլ էն, Պուլկարիէն, Ֆուսանէրէն և Յունարէն լեզուներով ընկալալիր, հասցէներ, նամակագրուիւնի, մահալալիր, յայտարարութիւններ, հարսանեաց և այլ հրաւիրագրեր, այցաքարտեր ևն, ևն:

Գներ չափաշար

Փափագողք պարտին դիմել խմբագրութեան հասցէին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գոհացուցիչ պայմաններով կը հայթայթէ Հայ. Անգլ. Գաղ. և այլ լեզուալ դասագրքեր, դըպրոցի և գրասենեակի զանազան պիտոյք՝ թուղթ, գրիչ, գօթի տետրակ, պահարան և ուրիշ այլ և այլ նիւթեր: Գրեանց ցանկը՝ դպրոցաց ձրի կը տրուի: Դիմել Մ. Խաչիկեանի, Օթէլ Պուլկարիա թիւ 8:

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԹԷՑ

Երեք տեսակ, ընտիր և աժան, կը ծախուի Տ. Սիմոն Մարինեանի սիկարի թուղթի գործարանին մէջ, Վառնա, Ապաճըլար փողոց թիւ 20: Մի անգամ փորձեցէք և գոհ պիտի ըլլաք:

ՌՈՒՍ ՇՈԳԵՆԱԿԱՅԻՆ

Ը Ն Կ Ե Ր Ռ Ի Թ Ե Ա Ն

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ ԳԻԾԸ

Այն շոգեանները, որ ցարդ Օտկալէ կը մեկնէին Երեկոյեան Ժա. մը 4 ին, Նոյեմ. 7 էն սկսեալ պիտի մեկնին առաւօտեան Ժամը 10 ին և վառնա պիտի հասնին առաւօտուն: Վարնայէն մեկնումը հրատարակուած Ժամանակացոյցին համեմատ: